

مکاتب ابتدائیه ننگ برنجی صنفینہ مخصوص
ایر وقز طلبہ لری اورچون سوال وجوابی

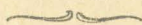
مختصر عام حال

اعتقاد قسمی

==== انچی جزء ====

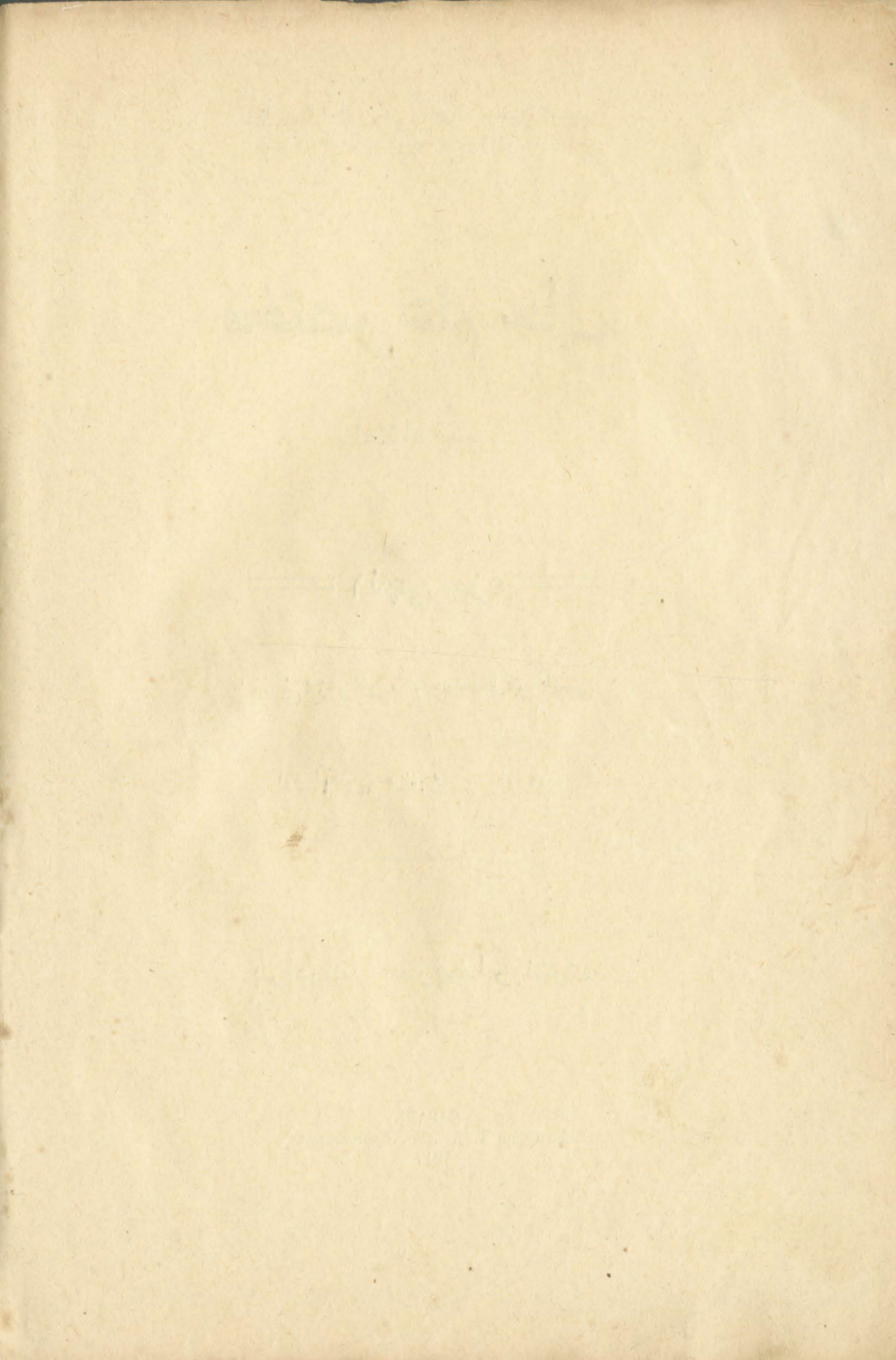
• مؤلفی: زفر ابن ملا احمد شا کر فاسی.

• اوز ایکچی مرتبہ بیاصلووی .

• برادران کریمفلر نشری.

БАЗАНЬ
Типография Т. Д. „Вр. Каримовыхъ“
1917

مکاتب ابتدائیه ننگ برنجی صنفینہ مخصوص
ایر وقر طلبہ لری اوچون سوال و جوابی

مختصر علم حال

اعتقاد قاسمی .

۱ نچی جز .

مرتبہ : زفرابن ملا احمد شاکر قاسمی .

اون ایکنچی مرتبہ باصلوری .

ناشر لری : برادران کریمقلر .

« مطبعہ حکریبہ » قران

۱۹۱۷

محترم قرده شلرم!

مکاتب ابتدائیه که مخصوص ترتیب قیلغان علم حاللرمز اوشبو اون
ایکی سنه ظرفنده طبع ونشر ایدلوب و معلمین کرامت اکثریسی
مندنده موافق کوریلوب صنفارده اوقوتلیدیغی شایان شکر اندر.
شیمدی شو علم حاللرمزناک قصوراتن تکمیل وصعوباتنی تسهیل ایله
اصلاح ایدوب باشکادن ترتیب ایتدک. ان شاء الله بوصو کخی ترتیب لرمزدن
طلبه لرنناک دخی آرتغراق فائده ایده چکاری شبهه سزدر.

«ومن الله التوفیق» معلم: زفر قاسمی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

س : بیرونی، کوکنی، بیورده و کوکده بولغان نهرسه لرنی یاراتوچی هم
توبیه ایتوچی کمدر؟

ج : الله تعالی حضرتیدر.

س : الله تعالی حضرتی نیندی ذاتدر؟

ج : الله تعالی حضرتی بارددر، برددر؛ اورتاغی و تیکدهشی

واوخشاشی یوقدر. بارچه اشکه کوچی بیتکوچی

وبارچه جان ایپه لرینه رزق بیرگوچی بو ذاتدر.

س : دین نی نهرسه دیمک؟

ج : دین : الله تعالی حضرتی طرفندن پیغمبرلر آرقلی

بیلگوله نگان حق و توغری بر یولدر دیمک.

س : اسلام نی دیمک؟

ج : اسلام الله تعالی طرفندن ییبهرلگان حق دینگه اشانو

هم شول دینده بیورلغان اشلرنی قیلو دیمک.

س : الله تعالی طرفندن ییبهرلگان حق دینگه نیندی دین دیب نهیتله؟

ج : اسلام دینی دیب نهیتله.

س : بز قایو دیندهمز؟

ج : الحمد لله بز اسلام دیندهمز.

س: اسلام دینندن باشقه دخی حق دین بارمیدر؟

ج: یوقدر، حق دین برگندهدر یعنی اسلام دینیگندهدر.

س: پیغمبر یا که رسول دیب نیندی ذاته ته یقه لر؟

ج: بنده لر که حق بولغان اسلام دینینی اویره تیک

او چون الله تعالی طرفندن ییبهرلگان ایلچی که

ته یته لر.

س: بزنگ پیغمبر مز کمدر؟

ج: بزنگ پیغمبر مز محمد علیه السلامدر.

س: پیغمبر مز محمد علیه السلام قایو قومنددر؟

ج: عرب قومنددر.

س: قایو قبیلهدندر؟

ج: قریش قبیلهدندر.

س: محمد علیه السلامنک آتاسی کمدر؟

ج: محمد علیه السلامنک آتاسی عبد الله، آنک آتاسی

عبد المطلب، آنک آتاسی هاشم، آنک آتاسی عبد

منافدر.

س: محمد علیه السلامنک آناسی کمدر؟

ج: آمنه وهب قزیدر.

س: محمد علیه السلام قایدن توغدی؟

ج: مکه مکرمه شهرنده توغدی.

س: قایسی یلده توغدی؟

ج: تاریخ میلادینک بیش یوز آلتمش توقزنجی

یلى فيل يلىنده توغدى. (۱)

س: قايسى آيدە توغدى؟

ج: ربيع الاوّل آيينك اون ايكنچى كوننده دو شنبه
كون طاك و قتنده توغدى

س: پيغمبرمۇ محمد عليه السلامنىڭ صفتلىرى نىچك بولغان؟

ج: بىك كوركەم خەلقى، فقيرلرگە و عاجزلرگە ياردملى،
آچق يوزلى، تاتلى سوزلى، رحيملى و شفقتلى،
راست سوزلى و ھراشندە اشانچلى بولغان؛ شونىڭ
اوپون دە « محمد الامين » دىب اتالغان.

س: پيغمبرمۇ محمد عليه السلام غە نىچە ياشندە پيغمبرلك كىلدى؟

ج: قرق ياشندە جبرائىل عليه السلام آرقلى پيغمبرلك
كىلدى ھم قرآن كریم اينمەگە باشلادى.

س: قرآن كریم نىدر؟

ج: اللہ تعالى طرفندىن ايندىرلگان، بارچە سوزى ھوق
بولغان و بارچە كىرەگەزنى بيان قىلغان كىتابدر.

س: پيغمبرمۇ محمد عليه السلام پيغمبرلك كىلگىچ دىيادە نىچە يىل
توردى؟

ج: بيكرمى اوچ يىل توردى ھم او شبو بيكرمى اوچ
يىل اچندە قرآن كریم اينوب تمام بولدى.

(۱) تاريخ ميلادى، عيسى عليه السلامنىڭ توغان كوتىدىن حساب قىلنە.

س : پیغمبرمۇ محمد علیہ السلام نیچە یاشنەدە دنیادن کوچدی؟

ج : آلتمش اوچ یاشنەدە دنیادن کوچدی (صلی اللہ علیہ وسلم).

س : پیغمبرمۇ محمد علیہ السلام قرآن کریمنی کەملرگە اۇیره تەدی و کەملرگە امانت ایتوب قالدردی؟

ج : قرآن کریمنی و دین اسلامنڭ حقیقتنی تامامیل صحابهلرینە اویره تەدی هم آلارغە قرآن و دیننی صاقلارغە امانت ایتوب قالدردی

س : محمد علیہ السلام مکه مکرمەدە نیچە یل توردی؟

ج : پیغمبرلک کیلگانچی قرق یل و پیغمبرلک کیلگانچ اون اوچ یل توردی

س : مدینەدە نیچە یل توردی؟

ج : مدینەدە اون یل توروب ، اون برنچی یلدە ربیع الاوّل آیندە دنیادن کوچدی.

س : محمد علیہ السلامن صوڭ پیغمبر کیله چکمی؟

ج : محمد علیہ السلام ایڭ صوڭغی پیغمبردر . آندن صوڭ پیغمبر کیله چک توڭلدر . شریعتی قیامتکە قدر باقیدر .

س : محمد علیہ السلامنڭ بالالری بولغانمی؟

ج : خدیجه اسملی خاتونندن اوچ اوغل ، دورت قزی بولوب ، اوغللری صبى وقتندە وفات بولغانلردر .

- س : اوغللری كملر ؟
- ج : قاسم ، طاهر ، عبد الله در .
- س : قزلری كملر ؟
- ج : فاطمه ، زینب ، ام كلثوم ، رقیه در .
- س : محمد علیه السلامك نسلی قالغانمی ؟
- ج : فاطمه اسملی قزى حضرت علی نكاحنده بولوب
شوندن قالغان نسلی بو كونگه قدر كیلمشدر ؛
بولارنى « سیدلر ، علوی لر » دیب آتالور .
- س : بز كمنك قولیمز ؟
- ج : الله تعالى نك قولیمز .
- س : كمنك امتندنمز ؟
- ج : محمد علیه السلامك امتندنمز . (۱)
- س : كمنك ملتندنمز ؟
- ج : ابراهیم علیه السلامك ملتندنمز . (۲)
- س : كمنك نسلندنمز ؟
- ج : آدم علیه السلام نسلندنمز .
- س : آدم بالاسی نه ديمك ایله مسلمان بولور ؟
- ج : لا اله الا الله محمد رسول الله ديمك ایله مسلمان
بولور .

(۱) امت دیب برخاس ییغمبرگه ایمان كیئورگان بندهلرنی نه بتورلر .

(۲) ملت دیب بندهلرنك بر دینی بول توتولرته نه بتورلر .

س : لا اله الا الله نىڭ مەناسى نېچك ؟

ج : حىقلىق اوزره قىلىنمىش ذات يوق مگر بر الله
تعالى گندهر .

س : محمد رسول الله نىڭ مەناسى نېچك ؟

ج : محمد عليه السلام الله تعالى نىڭ حىق رسولى
وايلىچىسى در .

س : مەسلەملەرنىڭ توزوكلىگى نېچە نەرسە ايله بولور ؟

ج : بېش نەرسە ايله بولور .

س : آلا ر قابولر ؟

ج : ايمان ، نماز ، روزە ، زكوة ، حج .

س : ايمان نى مەنادە ؟

ج : اينانمىق مەناسىندە .

س : نى نەرسەگە اينانمىق ؟

ج : پېغەمبەرمۇ محمد عليه السلام ، الله تعالى طرفىدىن نى

نەرسەنى كېتۈرسە ، بار چەسنى حىق دېيىپ تىلىز ايله

ئەيتۈپ ، كوگلىمىز ايله اينانمىق .

س : اسلام نى مەنادە ؟

ج : بوى صونمىق مەناسىندە .

س : نى نەرسەگە بوى صونمىق ؟

ج : الله تعالى نىڭ قوشقان اشارىنە بوى صونمىق يعنى

طاعت و عبادت قىلمىقدۇر .

س : ایماننڭ نینگزلى نېچە ؟

ج : ايكى . بىرى تل ايله ئهيتەك ، ايكنچىسى كوئىل
ايله اينانمق يعنى الله تعالى نڭ بىرلگن ، پىغمبىرمز
محمد عليه السلامنڭ حقلغن تل ايله ئهيتوب كوئىل
ايله اينانمقدر .

س : نېچە نەرسە گە ایمان كیتورمك فرض ؟

ج : يىدى تورلى نەرسە گە ایمان كیتورمك فرض .
اۆل الله تعالى نڭ بارلغىنه و بىرلگىنه . ايكنچى الله
تعالى نڭ بارچە فرشته لرینه . اوچنچى الله تعالى نڭ
بارچە كىتابلرینه . دورتنچى الله تعالى نڭ بارچە
پىغمبىرلرینه . بيشنچى بو دنيا بتوب آخرت كوئى
بولا چاغىنه آلتنچى هر اشنڭ ايز گوسى و يامانى الله
تعالى نڭ تقدىرى ايله بولو وىنه . يىدىنچى ئولد كىز
صوگنده قىرمزدن قوبارلوب عراضات ميدانىنه
باراچقىزغە ، يعنى اوشبو يىدى تورلى نەرسە نڭ
هر قايسىنه حق دىوب ایمان كیتورمك فرضدر .

مکتب بالالربنه اوقوتولورغه خصوص .

شعر لر .

درسدن اوّل اوقولور .

شروع ایدهم تحصیله یاردهم ویر گل یا عظیم
 نیتمی طوغری ئه یله ب مرادم ویر یا کریم
 رحمت ایشککنی آچوب قللارکا یا عظیم
 حصه دار قیل جمله مزی مرادم شول یا کریم
 قیل مرحمت ویر منفعت دینه خادم اولالم
 طرشوبن عمده خالص امت بولالم
 ویر عدالت ویر کمالت قللارکا یا عظیم
 جهالتدن هم ظلما تندن خلاص ایله یا کریم
 ویر بشارت قللارکا جنت ایله یا عظیم
 رحمتک چوق قدرتک تام خالقم سن یا کریم

درسدن صوڭ اوقولور .

یا الهی قیل عنایت بارچه اشکه سن کفیل
 انت ربی انت حسبی انت لی نعم الوکیل
 تحصیلمی ملتیمچون آلت ایدوب یا عظیم
 خدمتمی نصیب ئه یله ملتیه یا کریم

بلدیكمی قیل خاطرده حفظ ایتکل قلبمه
 خطا اولسه عفو ایتکل رحمتگله یا کریم
 آتا آنامنڭ استاذمنڭ عملرون قیل اوزون
 بختلرن زیاده ئه یله ب راحتلك ویر یا کریم
 آتا آنامنی استاذمنی یارلقاغل یا عظیم
 جنت ایتکل اورنلارن قدرتگله یا کریم
 ذکر ایدمه مز خواجه مزنی ... ناملرنی (۱)
 تربیه سنده او ذاتنڭ تحصیلمز یا کریم
 صحت ایتکل وجودینی اوزون ایتکل عمرینی
 درجه سن اوستون ئه یله دارینده یا کریم
 طنج ایتکل عملرون حاصل ایتکل مرادن
 بز شا کوردلر دعاسنی قبول ایتکل الهم

چیتدن کشی کیلگانه او قولور.

خوش کلدیگز مرعبا مرعبا یا مرعبا
 رحمت ایتسون هو الله خوش کلدیگز مرعبا
 مر آدومکز او چون چیکسز ثواب یازلسون
 ذنبگز عفو اولنسون خوش کلدیگز مرعبا

(۱) قطعه اورننه مکتب خواجه سینک اسنی او قولور.

طوغری بولسون فکرگز ملی بولسون اشگز
 نورلی بولور قلبگز خوش کلدیگز مرحبا
 دینده اخلاص اولگز نیتده صاف اولگز
 کورکه م اولور اشگز خوش کلدیگز مرحبا
 قیامت کون بولغانده نورلی بولسون یوزگز
 جنت بولسون اورنگز خوش کلدیگز مرحبا
 ربم بزه طوغری یولنی کوسترمشدر ای قردهش
 استه یهلم طوغری یولنی طرشالم ای قردهش
 اویقوده بز غفلتده قالدق آخر ظلمتده
 اویغانالم اویغانالم یا تمایالم غفلتده
 جمله مز بر اولالم اتفاقله طرشالم
 اوقویالم اوقویالم آغه طابا بازالم

امتحان مجلسنده اوقولور.

دینم اسلام دینیدر نبیم مصطفادر
 نسلم آدم نسلیدر بلمک کیوهک قردهش
 جناب حق حضرتی هر نی قیلسه قدرتی
 یوقدن بزنی یاراتدی بلمک کیوهک قردهش
 هو الهی ذوالجلال صفتلاریدر کمال
 نیچه تورلی جان یاراتدی بلمک کیوهک قردهش

سو جانلرنىڭ افضلى آدم اتا بالاسى
 محمدنىڭ امتى بىلك كىرەك قردەشلر
 بىغمبىرلر اوڭلى اتامز آدم طورر
 محمد آخىرى طورر بىلك كىرەك قردەشلر
 رىم يوزدە دورت كىتاب ايندرمش رسوللره
 دورتسىدر زور كىتاب بىلك كىرەك قردەشلر
 تورات، زبور، انجيل، قرآن ايسكه آلگىزلرهرآن
 محمد اينمش قرآن بىلك كىرەك قردەشلر
 قرآن ايله عمل قىلىق خداغه طاعت قىلىق
 فرضلرنىڭ اوڭلىدر بىلك كىرەك قردەشلر
 خوش كىلدگىز قردەشلر كور كەم بولسون مجلسلر
 علم دعا مجلسى بو دعا قىلڭ قردەشلر
 دعا قىلىق سىزلردن آمىن دىمك بىزلردن
 اوتنەمز سىزلردن دعا قىلڭ قردەشلر
 مجلسىز باشلانور بلوچىلر شادلانور
 آفرىن تحسىن آلور دعا قىلڭ قردەشلر

مکتب .

مکتب ملت باقچهسى	او قوچيلار آلماسى
معارفنىڭ اوياسى	او قوڭك عزيز ياشلرم
بولۇڭ ملت آتاسى (۱)	بو عالمنىڭ دانەسى
جهالتنىڭ اعداسى	او قوب عزيز ياشلرم
بولۇڭ علم دانەسى	عالى آنىڭ بهاسى
بيوك شويله جزاسى	او قوڭك عزيز ياشلرم
جهالتنىڭ بلاسى	يوقدر آنىڭ بهاسى
چوقدر شويله جفاسى	او قوڭك عزيز ياشلرم
جهالتنىڭ بلاسى	رذالتدر جزاسى
علم آنىڭ دواسى	او قوڭك عزيز ياشلرم
علم رحمت باقچهسى	سعى آنىڭ بارچهسى
مسعوديت جزاسى	او قوڭك عزيز ياشلرم
علمنىڭ يوق اجزاسى	ديانتدر اعلاسى
هم عملدر حلواسى	عمل قىلىڭ ياشلرم

حمد اولسون اول جناب خالقه
سلام اولسون اول رسول فائقه

(۱) قر بالارغه او قوتانده آتاسى دېگان اورنغه آتاسى ديه. او قونمالى.

آل اصحاب جملہ سی والفاروقہ

ای الہم ویر ترقی اسلامہ
تشریف ایتدک بزلری اسلامیلہ
تنویر ایتدک بنہدہ قرآنیلہ
ہم شفیع المذنبین رسولیلہ

ای الہم ویر ترقی اسلامہ
چن طانتدک حق یولی قرآنیلہ
تکلیف ایتدک بلوغی احکامیلہ
تبلیغ ایتدی فخرالانام قومینہ

ای الہم ویر ترقی اسلامہ
ایمان ایلہ نمازی وروزہنی
بایلر اوچون حج ایلہ وزکوتی
اسلام اوچون بنا ایتدک آنلری

ای الہم ویر ترقی اسلامہ
فرض ایتدک بلمکی انسانلرہ
حاضر ایتدک جنتی احسانلرہ (۱)
غافل اوتدی چوق زمانلری وفا

ای الہم ویر ترقی اسلامہ

شکر ایده‌لم بو کون آچدق کوزلری
 سویلهر اولدق دینی ملی سوزلری
 نیز زمان مقصوده بیتکز بزلوی
 ای الهم ویر ترقی اسلامه
 بایلرمز حاضر اولدی همته
 علمی اولان خادم اولدی ملتہ
 صد هزاران شکر ایده‌بز آنلوه
 ای الهم ویر ترقی اسلامه
 جمله‌مزی اهل ئه‌یلہب دولته
 هر عصرده خادم ئه‌یلہ ملتہ
 مستحق قیل در قیامت جنتہ
 ای الهم ویر ترقی اسلامه

مذکور شعورونڭ مرتبه‌سی معامه کامله خانم قاسمیہ جنابلوریدر.

بوادران کوریمفلو کتبخانه سی قازانده

شعبه لری: اوریشبورغ هم اوفاده.

یا کما اصوله ترتیب ایدلوب معلملر طرفندن مکتبلرگه قبول ایتلنگان کتابلر

۴۰ تین	معلم الحروف (القباء، د. عییدی)
۲۵ -	تسهیل التعلیم (مفید و مجرب القبا)
۱۲ -	علم حال برنجی اعتقاد قسسی
۲۵ -	علم حال ایکنجی اعتقاد، طهارت قسسی
۳۰ -	علم حال اوچونجی اعتقاد، نماز قسسی
۱۲ -	علم حال دورتینجی جماعت نمازی، روزه، زکوة، حج احکامی
۱۲ -	قرائت ترکیه (برنجی صنفه القبادن صوٹ او قو تولورغه)
۲۰ -	ترکی قرائت کریم دبیردیبیف
۲۰ -	اخلاق قاسم یکقوف
۲۰ -	تہذیب الاخلاق شا کر جان الحمیدی
۲۰ -	اخلاق ترکی او قو عبدالقدوس فخری
۱۲ -	نموثہ اخلاق
۱۲ -	تربیه لی آنا
۱۴ -	تعلیم قرائت و تحریر ترکی
۱۵ -	مفصل فن التجوید
۱۲ -	منتخب التجوید
۳۵ -	بدایت جغرافیہ
۵۰ -	مکتب آطلاسی
۴۰ -	ملخص تاریخ اسلام یعقوب مامیشف
۱۲ -	ملخص تاریخ اسلام دن انبیا قسسی (یعقوب لاریخی) یعقوب مامیشف
۳۰ -	تاریخ انبیا شا کر جان الحمیدی
۳۰ -	حساب معلمی ضیا ناصری
۵۰ -	مسائل حسابیہ یوتوشیوسکی دن ترجمہ
۵۰ -	بدر الحساب
۳۵ -	مکتب قزلرینہ او قو معلم ضیا ناصری
۲۰ -	قر بالارغہ علم حال
۳۰ -	خانملار اصلاحی
۱۵ -	احادیث منتخبہ (عربی ۱۲ تین) ترجمہ لی
۸ -	کویلی ایمان